

10.8.2016

לכבוד

מר אביחי מנדלבלית

היועץ המשפטי לממשלה

בפקס: 02-6467001

לכבוד

השר זאב אלקין

השר לירושלים ומורשת

בפקס: 02-6587105

שלום רב,

הנדון: התניית מיגור ההפליה לבתי ספר במזרח ירושלים באימוץ תוכנית הלימודים

הישראלית

בעקבות הדיווחים בתקשורת, הריני לפנות אליכם לבטל את התניית העברת תקציבי שיפוץ מבנים באימוץ תוכנית הלימודים הישראלית וזאת מהטעמים המפורטים להלן:

1. כפי שעולה מהפרסומים בכלי התקשורת, צפוי המשרד לענייני ירושלים להעביר תקציב עבור בתי הספר הערבים במזרח ירושלים בסכום הקרוב ל- 20 מליון ₪ וזאת לצורך שיפוץ מבנים ופיתוח מבני חינוך, אך העברת התקציבים מותנית באימוץ תוכנית הלימודים של משרד החינוך.

2. התניית העברת תקציבים לבתי הספר במזרח ירושלים באימוץ תוכנית הלימודים הישראלית הינה בלתי חוקית. ההלכה הפסוקה אוסרת על הקצאה לא שוויונית ומפלה בין מוסדות הנתמכים הן ע"י משרדים ממשלתיים והן ע"י רשויות מקומיות וקובעת כי תקציבים ממשלתיים ועירוניים חייבים להיות מוקצים באופן שוויוני ועל בסיס קריטריונים ברורים וכתובים. לא זו בלבד, העובדה כי ההתנייה חלה רק על בתי הספר הערבים בעיר, מובילה להקצאת בלתי שוויונית בין בתי הספר ובכך לפגיעה בזכות החוקתית לשוויון, המגיעה לכדי הפליה פסולה על רקע לאום. שכן רק בתי הספר הערבים בעיר ייפגעו בעקבות יישום ההחלטה.

3. למותר לציין כי בכל התיקים הדומים שהגיעו לבית המשפט העליון בענין הפליית מערכת החינוך במזרח ירושלים, פרקליטות המדינה מעולם לא ציינה כי מיגור ההפליה מותנה בשינוי תוכנית הלימודים וגם בג"ץ התייחס לסוגיית ההפליה כאל עניין שאינו מותנה בדרישה פוליטית המבקשת לשנות את הסטאטוס קוו שנוצר בהקשר לתוכנית הלימודים המועברת בבתי הספר הערבים במזרח ירושלים מאז 1967.

4. כמו כן, העובדה שהתקציבים המותנים אמורים להיות מועברים לצורך שיפוץ ופיתוח כיתות לימוד ומבני החינוך ככלל, משמעה כי התלמידים ימשיכו ללמוד במבנים רעועים ובמצבים ירודים דבר המשליך על איכות החינוך שהם מקבלים והגורם בתורו לפגיעה בזכותם החוקתית לחינוך.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ס.ב. 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

היפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

5. בנוסף, ההחלטה בדבר התניית התקצוב כאמור, הינה בלתי חוקית שכן היא חורגת מסמכותו של המשרד לענייני ירושלים. משרד זה אינו מוסמך להתערב בתוכן של תוכניות הלימודים בבתי הספר, תחום המצוי בתחום סמכותו של משרד החינוך ובכל מקרה הוא אינו מוסמך לפגוע בזכויות חוקתיות בהעדר חוק המסמיך אותו במפורש לעשות כן. דברים אלה מקבלים משנה תוקף בשל העדר הרלוונטיות בין האמצעי שנבחר לבין תכלית התקצוב. שכן, התקציב המדובר אמור לכסות הוצאות בגין שיפוץ ופיתוח מבני חינוך ואין לו כל קשר למהות או לתוכן חינוכי זה או אחר. לכן, לא זו בלבד שעצם ההתנייה הינה בלתי חוקית אלא שהיא זרה לחלוטין לתכלית התמיכה.

6. חשוב לציין כי הסטאטוס קוו בעניין תכנית הלימודים במזרח ירושלים נובע בין היתר בגלל מעמדה הבינלאומי כשטח כבוש והסטאטוס קוו הזה קיים מאז 1967. הרציונל לשימור הסטאטוס קוו נובע מהוראות המשפט הבינלאומי ההומניטארי המחייב את המעצמה הכובשת לכבד את המשפט המקומי שחל על השטח ערב הכיבוש וכי השינוי יהיה מותר אך ורק אם הוא נובע מצורך צבאי מיידי. לא זו בלבד, חוות הדעת המייעצת של בית הדין הבינלאומי לצדק בעניין חומת ההפרדה משנת 2004 קבעה, כי האמנות הבינלאומיות בדבר זכויות האדם, שישראל חתמה ואישררה, חלות גם הן על ירושלים כשטח כבוש וזאת נוסף למשפט הבינלאומי ההומניטארי. בהקשר זה קובעים הסעיפים (2)2 ו-13 באמנה הבינלאומית בדבר זכויות חברתיות וכלכליות, כי אסור להפלות במימוש הזכויות המעוגנות באמנה והמגיעות לכל אדם באשר הוא, ביניהם, הזכות לחינוך.

7. לכן דרישת ההתנייה הינה מנוגדת הן למשפט הישראלי והן למשפט הבינלאומי. לאור האמור לעיל הנכם מתבקשים לחזור בכם ו/או לבטל כל החלטה המתנה את העברת התקצוב באימוץ תוכנית הלימודים הישראלית.

אודה על תגובתכם המהירה.

בכבוד רב,
סאוסן זהר, עורכת - דין